

ἀπόλλυμαι

Εγκαίνια: 22 Μαρτίου, 2019, 6π.μ. Διάρκεια: 19 Μαρτίου – 4 Απριλίου 2019

Έργα του Γιώργου Ταξίδη
Επιμέλεια: Φανή Αποστόλου

Χώμα και μνήμη

Το ένα είναι υλικό στέρεο, φυσικό, απτό· το άλλο άυλο, απολύτως διανοητικό. Και όμως τα δύο στοιχεία είναι άρρηκτα δεμένα μεταξύ τους σε πολλές πολιτισμικές παραδόσεις. Ιδιαίτερα στις ψυχές εκείνων που έχουν υποστεί ξεριζωμό. Το πρώτο, συναρτημένο με την έννοια της γης, εμπεριέχει τη μνήμη στον ίδιο του τον πυρήνα. Μπορεί να συμβολίζει ταυτόχρονα τις ρίζες κάποιου, την τελευταία κατοικία των νεκρών του και το έδαφος από το οποίο αναφύονται η ελπίδα και η νέα ζωή. Το δεύτερο είναι κάτι που το φέρει ο καθένας μέσα του – μια διανοητική δομή που έχει τη δυνατότητα να γίνεται τόσο έντονα αισθητή όσο και η πραγματικότητα, εξίσου απτή όσο και το χώμα. Στην παρούσα έκθεση διερευνάται ο δεσμός χώματος και μνήμης μέσω έργων ζωγραφικής, σχεδίων και εγκαταστάσεων, τα οποία απευθύνονται στα μύχια της ψυχής των θεατών.

Το ρήμα «ἀπόλλυμαι», στην παθητική διάθεση, αναφέρεται στη γενικότερη έννοια της απώλειας, καθώς και στην ιδέα του προσωπικού χαμού. Η απώλεια γεννά την επιθυμία για αναπλήρωση του κενού που αφήνει ο χαμός. Σε τέτοιες περιπτώσεις η μνήμη υπηρετεί την ανάγκη της αναπλήρωσης του κενού. Τα έργα του Γιώργου Ταξίδη που παρουσιάζονται σε αυτή την έκθεση συνδέουν συγκινησιακά τους θεατές μέσω της αναφοράς στην απώλεια εθνικών ριζών και αγαπημένων προσώπων, καθώς και μέσω της απόλυτα ανθρώπινης εμπειρίας του να χάνεται κανείς μέσα στις αναμνήσεις του. Εναύσματα τόσο απλά, όσο λίγο χώμα από τη χαμένη πατρίδα, ή τόσο περίπλοκα, όσο η φωτογραφία της κηδείας ενός μικρού παιδιού και η σχετική με τη φωτογραφία οικογενειακή αφήγηση, μπορούν να κάνουν κάποιον να χαθεί σε αναμνήσεις, έστω και αν αυτές δεν είναι προσωπικές του ακριβώς.

Ο Γιώργος Ταξίδης είναι ένας καλλιτέχνης, η δουλειά του οποίου περιστρέφεται γύρω από τον άνθρωπο ως ολότητα αλλά και γύρω από την καλλιτεχνική πράξη αυτή καθαυτή. Με ανησυχίες που πηγάζουν από την έμφυτη ανάγκη του για δημιουργία, για χαρτογράφηση του ρόλου της τέχνης στην έκφραση του εαυτού του και την επικοινωνία του Άλλου, ο Ταξίδης έχει δημιουργήσει ένα σώμα από έργα ζωγραφικής, σχέδια και εγκαταστάσεις με βαθιά και ισχυρή απήχηση στην ανθρώπινη ψυχή. Αυτό το σύνολο έργων έχει συγκεντρωθεί για την πραγματοποίηση αυτής της έκθεσης.

Με βάση τα προσωπικά και οικογενειακά του βιώματα ξεριζωμού και μετανάστευσης, απώλειας και ανάκτησης της ελπίδας, ο Ταξίδης ιχνηλατεί τη συγγενή σε όλους μας προσπάθεια για ενεργοποίηση των ανακλητικών και σωστικών μηχανισμών της μνήμης. Οι επιφάνειες των πινάκων και των σχεδίων του είναι περίπλοκες όπως και η ίδια η μνήμη. Αλλού η εικόνα είναι θολή σαν τα χαμένα δεδομένα παλιού φιλμ. Και αλλού, όπως στο πρόσωπο ενός παιδιού ή μιας μορφής στο φόντο, η εικόνα διαθέτει εστίαση και ευκρίνεια.

Παρότι αντλημένα από το παρελθόν του ίδιου του καλλιτέχνη, τα έργα του παρουσιάζουν μια τέτοια αφαίρεση που δίνει στον θεατή τη δυνατότητα να ταυτιστεί με αυτά ανεξάρτητα από τις αρχικές τους καταβολές. Πρόθεση του καλλιτέχνη δεν είναι να αποδώσει μια συγκεκριμένη

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ιστορία ούτε μία απόλυτα συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Με την τεχνική του ο Ταξίδης επιτρέπει στους θεατές να ανακαλέσουν, ή ακόμα και να προβάλουν πάνω στα έργα του, τις προσωπικές τους ιστορίες και να αναλογιστούν τις διαδρομές της δικής τους μνήμης αποκομίζοντας μια δυνατή και εκπληρωτική εμπειρία.

Κορυφαία έργα της έκθεσης, που αποτελούν και το επίκεντρό της, είναι ένας μνημειακός πίνακας ζωγραφικής και μια ρωμαλέα εγκατάσταση. Ο πίνακας έχει τις ρίζες του σε μια παλιά φωτογραφία, στην οποία αποτυπώνεται η κηδεία ενός παιδιού, ένα γεγονός που συνδέεται με την οικογενειακή ιστορία του καλλιτέχνη στην πατρίδα, στον Πόντο. Παρότι το έργο αποτελεί τεκμήριο για μια παρωχημένη και από μακρού χρόνου ξεπερασμένη ελληνική παράδοση, εγείρει απανωτά ερωτήματα. Η εγκατάσταση, με το χώμα ως πρωταρχικό της στοιχείο, δεν ανακαλεί μόνο μνήμες οικογενειακών καταβολών αλλά και αγαπημένων προσώπων που κατά τη μετακίνησή τους από την παλιά στη νέα πατρίδα συχνά δεν κρατούσαν τίποτα άλλο που να τους συνδέει με τις ρίζες τους παρά μια χούφτα χώμα και μια εικόνα.